

[Lawaetz]

nelse. Man behøver ikke studentereksamen for at blive en dygtig fabrikarbejder, og det skaber kun utilfredshed blandt ungdommen, dersom man ikke har andet at byde studenter.

Flere praktik- og lærepladser er vigtige, så længe de udlærte kan få et job bagefter. Man kan ikke gennem lovgivning tvinge virksomheder til at tage elever. Man kan heller ikke gennem lovgivning stille betingelser til entreprenører og håndværkere om at bruge så og så mange langtidsledige unge, for at de skal vinde en licitation: Hvordan skal man egentlig regne tilbud ud med tvangsudskrevet og dårligere arbejdskraft end den, man er vant til at bruge? Det er misforståelser, som må rettes. Det ville også blot medføre, at vi skaber ny arbejdsløshed blandt erfarne folk, og det er jo ikke hensigten.

Der må slagtes nogle af de hellige køer. En begyndelsesløn som den gældende minimumløn, 40 kr. 70 øre i timen, er nok for en nybegynder at starte med; en såkaldt indslusningsløn for de unge er rigtig og fornuftig. Faggrænser må gøres smidigere. Geografiske grænser må afskaffes, måske med en kompensation til transport osv. Der må ikke etableres direkte kommunal produktion; det må ske i tættest muligt samarbejde med lokale virksomheder. Ungdomsgaranti til alle under 25 år er et farligt begreb, ligegyldig hvor tiltalende det kunne være, dersom det går ud over de 50-årige.

Der er således masser af problemer at diskutere, inden en lovgivning kan føres ud i livet. Jeg vil som andre sige, at vi er meget villige til positivt at diskutere hele dette oplæg. Betingelsen er, som jeg startede med at sige, at vi får et ord indført, og at man ikke strikte kører efter det oplæg, der ligger.

Jeg vil slutte med at sige, at ungdommen i sin helhed gerne vil have arbejde, også til en lavere løn, den vil også skovle sne og feje gade. Det har de selv udtalt. Hvad er egentlig meningsfyldt arbejde – et moderne udtryk? Det er meningsfyldt at gå hjem ved ugens slutning med en lønningspose med noget i og føle, at man har været til gavn for samfundet og udført et arbejde fremfor at gå rundt uden at have nogen beskæftigelse og leve på samfundets regning. Det kalder jeg meningsfyldt trods alle fine teorier om ditten og datten. Det er vigtigt at holde fast ved det

i den diskussion, der forhåbentlig får et fornuftigt indhold i den kommende tid.

Mimi Stilling Jakobsen (CD):

Hvis ord og tale kunne bare skære toppen af beskæftigelsesproblemerne for de unge, så stod det jo lykkeligt til. Det kan det ikke, som enhver ved, uanset at vel ingen politikere med respekt for sig selv de sidste par år har undladt at beskæftige sig med problemet, at begræde dets omfang, at beklage det og at understrege, at det var et af de vigtigste problemer, vi havde.

Hvis ministerens redegørelse derfor skal tages som udtryk for, at nu bruger vi altså ikke mere tid på at begræde og beklage problemet, nu skal man faktisk forsøge at gøre en indsats for det, så vil jeg hilse ministerens redegørelse velkommen, og det har flere ordførere jo også gjort. Dermed har jeg ikke taget stilling til indholdet, for det er klart, som flere ordførere har været inde på det, at dette problem, uanset hvor alvorligt det er, og uanset hvor meget det kan pine én, at unge mennesker får den ringest tænkelige start efter skolen, ikke kan ses isoleret; man er nødt til at se på, hvad det er for betingelser, det erhvervsliv har, som skal tage imod de unge, hvad det er for betingelser, kommuner og amtskommuner har, som jo notorisk tager deres del af ansvaret.

Det hjælper ikke meget, at man den ene fredag i industriministerens redegørelse erkender, at erhvervslivet vel har det værre, end det har haft det meget, meget længe – i hvert fald så længe nogen af os kan huske – hvis man den næste fredag ønsker at pålægge erhvervslivet byrder og begynder at tale om tvang. Det hjælper ikke meget, at man siger, at kommunerne kan holde disse udgifter uden for rammerne, således som fru Lilli Gyldenkilde også var inde på det, hvis man samtidig som kommunalpolitiker ved, at det ikke er muligt at hente skattekronerne hjem fra mennesker i kommunen, fordi der er en faldende realløn. Samtidig er kommunernes budgetter på grund af krisen svulmet op til kontanthjælp og til alt muligt andet.

Men naturligvis er der, ganske uanset denne sammenhæng med erhvervslivet, nogle problemer, som specielt gælder for de unge. Flere ordførere har været inde på det: der er barrierer, der skal fjernes, der er cirkulærer,